

Klædt på til kanon

Litteraturtilgange og veje ind

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Forspil

- Paropgave
- Læs Peter Seebergs "Meddelelser til de ankomne passagerer"
- Hvad er det?
- Hvilken mening ser I i teksten?
- Genre?

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Indhold

- Forspil v. Peter Seeberg
- Fire dominerende litterære tilgange
 - Forfatterorienterede: Biografisk metode
 - Tekstorienterede: Nykritik, strukturalisme
 - Læserorienterede: Receptionsæstetik
 - Fænomenologi
- Veje ind - tekster og muligheder
 - Tom Kristensen
 - Martin A. Hansen
 - Herman Bang
 - Andre idéer
- Afslutning: H.C. Andersen

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Begrebet kanon

En rettesnor

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Kanonlisten

- Rettesnor
- Den obligatoriske liste
- Den vejledende liste

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Kanonlisterne

- Obligatorisk**
 - Folkeviser
 - Ludvig Holberg
 - Adam Oehlenschläger
 - N.F.S. Grundtvig
 - Steen St. Blicher
 - H.C. Andersen
 - Herman Bang
 - Henrik Pontoppidan
 - Johannes V. Jensen
 - Martin Andersen Nexø
 - Tom Kristensen
 - Karen Blixen
 - Martin A. Hansen
 - Peter Seeberg
 - Klaus Rifbjerg
- Tillæg (frivillig)**
 - Danske folkeeventyr
 - Johan Herman Wessel
 - B.S. Ingemann
 - Chr. Winther
 - Jeppe Aakjær
 - Thøger Larsen
 - H.C. Branner
 - Egon Mathiesen
 - Halfdan Rasmussen
 - Tove Ditlevsen
 - Benny Andersen
 - Cecil Bødker
 - Ole Lund Kirkegaard

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Kanonlisten

- "Udvikle kanonforventninger"
- Forfatternes betydning
- Sprog
- Svære tekster

- Brug fagudvalgene – hver lærer sit projekt**
- Undervis hinanden – del viden
- Brug bøgerne

- Førlæsning!**
- Jeres litteraturhistoriske tilgang vs. elevernes hverdagserfaringer

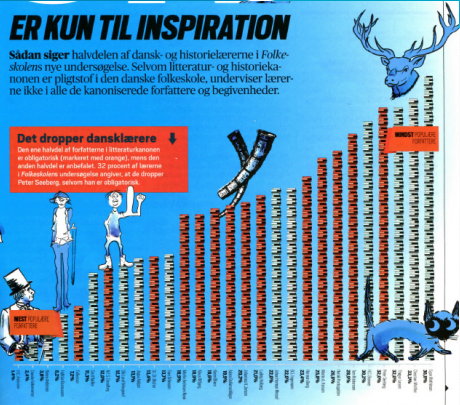
Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

ER KUN TIL INSPIRATION

Sådan siger halvdelen af dansk- og historie lærerne i Folkeskolens nye undersøgelse. Selvom litteratur- og historiekanonen er pligtstof i den danske folkeskole, underviser lærerne ikke i alle de kanoniserede forfattere og begivenheder.

Det dropper dansk lærere

Den nye kollekt af forfattere i litteraturkanonen er obligatorisk læsestof med gennemsnitlig 25 procent af lærerne i folkeskolens undervisningsmateriale, så de dropper Peter Sæbø som læsning har et obligatorisk læsestof.

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Litterære tilgange

Klædt på til kanon

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Forfatterorienterede tilgange:

Biografisk metode

- Antikken: Biografier over store personligheder
- Forfatterbiografier i 1700-tallet
- 1800: Professor i æstetik, Adam Oehlenschläger:
Forfatter og værk – træ- frugt
- Georg Brandes biografier
- Vilhelm Andersen(1864-1953): Professor i
litteraturhistorie, KU, i 22 år
 - Hans Brix: H.C. Andersen og hans eventyr, 1907

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Biografisk metode

- Læse værkerne som billeder på forfatterens liv
- Facit i forfatterens liv
- Peter Seeberg?
- Meddelelser til de ankomne passagerer*

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon
Skov Fougt, Aarhus Universitet

Tekstorienterede tilgange:

Nykritik

- Digteren T.S. Eliot (1888-1965)
- Psykologen I.A. Richards (1893-1979)
- Danmark 1960: Modernistiske digte
- Teksten er en autonom enhed
- Værket på værkets præmisser
- Fokus på tekstens mindste dele
- Nærlæsning
- Tekstens lag

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Nykritik

- Stærkt kritiseret
- Kun litterater har indsigt nok
- Anlyse-fetischisme

- Tekstfokus – ikke udenom
- Peter Seeberg: *Meddelelser til de ankomne passagerer*

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Nykritik

- Genre
- Det grafiske lag**
 - Struktur i teksten sat op (layout)
 - Skriftstørrelse og udseende, store og små bogstaver, tegnsætning osv.
- Lydlag**
 - Rim, rytme, lydallitter (mærke og lyse vokaler, skarpe konsonanter osv.), Gengtagelse
- Betydningsskæbeneres lag**
 - Ordvalg (semantik), syntaktiske, navnesymbolik
 - Figurforhold (over centrale og marginale ord – organisation i emneord)
- Det syntaktiske lag (disponerer/sammensætter betydningsskæbeneres lag)**
 - Anvendelse af syntaktiske konstruktioner (sætninger eller levsregler)
 - Fortællers hold
 - Ordforhold (semantik) (særligt betydningsskæbeneres lag)
 - Hvor i sætningen står de personlige personer?
- Plasmatiske lag**
 - Metaforer (billedsprog og ordbrug)
 - Symboler (hvad står om fx, men det handler om noget andet, fx rosen og Jesus)
- Storlemeters lag**
 - Tid
 - Sted
 - Bevægelser og handlinger
 - Måle
 - Problemløsnings, ideer
 - Komposition
 - Hverken er det?
 - Akkumulering?
 - Sammenlignelse?
- Fortællers holdnings lag (disponerer/sammensætter storlemeters lag)**
 - Fortællers hold (hvem fortæller hvem)
 - Tonalitet
 - Fortællers holdning til personer, omgivelser, problemstillinger osv.
- Udsagnet**
 - Hvad vil forfatteren (sige) med sit værk?

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Læserorienterede tilgange: Receptionsæstetik

- Fænomenologien
- Stanley Fish (1938-)
- Wolfgang Iser (1926-2007)

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Bøgetræet
Busken
Bladet

Grene og kviste
Spirer og skud

Plastikpose

Forår?

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Receptionsæstetik

- Meningen hos læseren
- Tomme pladser
- Teksten er et skelet, som læseren fylder kød på
- Fortolkningsfællesskaber
- H.C. Andersen i Odense vs. København
- Hosekræmmeren i Viborg vs. Nørrebro
- Bo Steffensen: *Fiktion som teksthandling*, 1991
- (Hvor meget er skelletet?)

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Receptionsæstetik

- Fem spørgsmål
 - Form og indhold
- Meddelelser til de ankomne passagerer*
- Læserstyret rammesætning – ikke en metode

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Til overvejelse

- I har en hensigt med de tekster i vælger - et fagligt fokus
- Gæt, hvad læreren tænker
- Respekttere elevernes svar
- Fortæl dem det – fortæl dem, hvorfor de skal læse teksten

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Fænomenologi

- Thomas Illum Hansen
- Læren om det, der viser sig
- Tekstens intentionalitet – læserens erfaring
- Forpligtet på værkets verden (den litterære fremmederfaring)

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Fænomenologi

- Underbestemt: Tomme pladser
- Overbestemt: Mønstre i litteraturen, fortolkningsfælleskabet, forventninger
- HUSK:**
ELEVERNES HVERDAGSERFARINGER VS.
JERES VIDENSKABSLITTERÆRE ERARING

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Fænomenologi

- Langsomlæsning
- Cooperative learning:
 - Oplæsning
 - Resumé
 - Ord og vendinger
- Analyse er et håndværk, som eleverne skal lære

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Fænomenologi

- Den lærerfaglige analyse
- Spørgsmål: Åbne og lukkede, generelle og specifikke**
- Specifikke og lukkede: Kontrolspørgsmål
- Generelle og lukkede: Gæt, hvad læreren tænker
- Generelle og åbne: Tekst-iagttagelser og tilværelsestolkning
- Specifikke og åbne: Tekstens under- og overbestemthed
 - Hvordan opfatter I...*

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Fænomenologi

- FØR, UNDER OG EFTER
 - Ind i teksten
 - Inden for teksten
 - Ud af teksten
- Italesæt underbestemthed
- Vibeke Hetmar: Modelanalyser:
VIS DEM, HVAD I VIL HAVE

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Fænomenologi

- Hvilke spørgsmål ville I stille til jeres elever **før** *Meddelelse til de ankomne passagerer*?
 - Ind i teksten
- Hvilke spørgsmål ville I stille til jeres elever **under** *Meddelelse til de ankomne passagerer*?
 - Inden for teksten
- Hvilke spørgsmål ville I stille til jeres elever **efter** *Meddelelse til de ankomne passagerer*?
 - Ud af teksten
- Italesæt underbestemthed
 - Specifikke og lukkede: Kontrolspørgsmål
 - Generelle og lukkede: Gæt, hvad læreren tænker
 - Generelle og åbne: Tekst-iagttagelser og tilværelsestolkning
 - Specifikke og åbne: Tekstens under- og overbestemthed

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Landet Atlantis – et symbol

Tom Kristensen

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Tom Kristensen: Landet Atlantis

- Giv eleverne noget at lede efter**
 - Anderledes ordsammensætninger
 - Lyd
 - Farver
 - Bogstavrim og vokalrim
 - Metaforer og billedsprog

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Landet Atlantis

- Videndeling og diskussion

Centrale pointer

Ved kanonlæsning

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Foged, Aarhus Universitet

Lærerens værktøjskasse

- Forfatterorienterede: Biografisk metode
- Tekstorienterede: Nykritik, strukturalisme
- Læserorienterede: Receptionsæstetik
- Fænomenologi

Kommunikationsaksel	Afsender	Budskab	Modtager
Litteraturmodel	Forfatter	Tekst	Læser
Meningsmodel	Intention	Struktur	Reception
Tilgang	Biografisk metode	Nykritik	Receptionsæstetik
		Fænomenologi	
	Overbestemt	Tekst	Underbestemt

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Foged, Aarhus Universitet

Spørgeteknik

- Lærerens rammesætning
- Gæt, hvad læreren tænker...
- Hvis det er vigtigt, så fortæl det, og brug det til at stille et spørgsmål
- Digtet bliver opfattet som... Hvordan opfatter I det?
- Hvad synes I om at xxx...

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Foged, Aarhus Universitet

Mine pointer

- Fortæl eleverne, hvorfor de skal læse teksten
- Læs med hjernen – læs med hjertet
- Spørgeteknik: Åbne eller lukkede spørgsmål
- Brug modelanalyser
- Brug paralleller
- Overvej dine spørgsmål til teksten

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Foged, Aarhus Universitet

Mine pointer

- Nykritickeens dominerende rolle:
- Tekstens komposition, miljø, personer, , tid, fortæller, genre osv.
- BRUG DET TIL NOGET ANDET END TIL TEKSTEN
- BRUG DET TIL AT FØRE ELEVERNE IND I TEKSTEN
- GIV ELEVERNE NOGET AT SYNES UD FRA

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Foged, Aarhus Universitet

Mine pointer

- Dybdelæsning (Steffensen)
- Fænomenologi: Langsomlæsning
- Opfør udvalgte scener
- Brug replikker og regibemærkninger
- Og STOP ved centrale steder
- ELEVERNE TÆNKER I HVERDAGSERFARINGER

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Foged, Aarhus Universitet

Den sidste balkjole

Herman bang

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Foged, Aarhus Universitet

Den sidste balkjole

- I omkring en lille dansk provinsby for mere end hundrede år siden...
- Hovedpersonerne er en enke og hendes to døtre, der lever et enkelt og ensformigt liv i et lille hus med tilhørende have...
- Vi får ikke at vide, hvordan moren er blevet enke, eller hvorfor de har penge til at leve. De har intet arbejde ud over hjemlige sysler...
- Omdrejningspunktet for fortællingen er, at en af døtrene skal giftes, så hun kan fuldende rollen som kvinde og sikre alderdommen for sin mor...

Den sidste balkjole

- Novellen er inddelt i fire hovedafsnit
 1. Der skal snart være bal, balkjolen sys.
 2. Årets gang og gentagelser.
 3. Tiden med pastor Wibergs, konfirmation, studenterbesøg, afslutning og konsekvens.
 4. Der skal snart være bal, balkjolen er færdig.
- Identificer de fire afsnit
- Lav en tidslinje, hvor de forskellige situationer sættes ind i forhold til de 26 år, der er gået, siden familien flyttede til byen. Fx skolegang, konfirmation, studenterbesøg, Ottos forlovelse osv.

Den sidste balkjole

- Udvalg en central scene
- Dramatiser
- Brug replikker
- Stop eleverne ved centrale replikker
- Men...

Endelig kom præstefruen da til orde:
 – Den lykke – den nyhed, at tænke sig: vores Otto har forlovet sig ... Og et parti... Men, lille frøken Emma dog, en kage – ja, ja ...
 et parti ... tresindstyvetusinde siger Wiberg, har konsulen om året ...
 Emma spildte lidt af sin vin, da hun skulle klinke; og hun og Antonie blev ikke længe.

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
 Simon Skov Frøge,
 Aarhus Universitet

Løgneren

Martin A. Hansen

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
 Simon Skov Frøge, Aarhus Universitet

Martin A. Hansen: Løgneren

- Oprindeligt et radiroman (1950)
- Århundredets 3. bedste bog

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Fouge, Aarhus Universitet

Martin A. Hansen: Løgneren

- Et portræt af en mand
- Dagbog af Johannes Vig (sig ikke navnet for hurtigt)
- Han skriver i sin dagbog, døbt Nathanael
- Degn og lærer på den lille ø Sandø

- Hvilke forestillinger gør I jer om titlen? Hvad tror I, teksten handler om?
- Hvordan **tror** I, det er at leve i et lille lukket lokalsamfund?
- Hvad ved i om 1950'erne i Danmark?

- Læg særligt mærke til Johannes Vig, mens I læser

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Fouge, Aarhus Universitet

Martin A. Hansen: Løgneren

- Fem spørgsmål
- Sammenlign i gruppen
- Prioriter
- Svar

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Fouge, Aarhus Universitet

Martin A. Hansen: Løgneren

- Gruppearbejde**
- Personkarakteristik af Johannes Vig
- Personkarakteristik af dagbogen
- Personkarakteristik af Annemarie
- Miljøkarakteristik af Sandø

- Omskriv til statusopdateringer på Facebook
- Hvem er Johannes Vig i dag? Hvem minder han jer om?

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Martin A. Hansen: Løgneren

- To og to**
- Dramatiseret oplæsning
- Vurder hinandens oplæsninger (ca. ½ side)

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Lærerens værktøjskasse

- Forfatterorienterede: Biografisk metode
- Tekstorienterede: Nykritik, strukturalisme
- Læserorienterede: Receptionsæstetik
- Fænomenologi

Kommunikationsaksel	Afsender	Budskab	Modtager
Litteraturmodel	Forfatter	Tekst	Læser
Meningsmodel	Intention	Struktur	Reception
Tilgang	Biografisk metode	Nykritik	Receptionsæstetik
		Fænomenologi	
	Overbestemt	Tekst	Underbestemt

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer, Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Herman Bang
Journalist

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Google

ALENE

- Find en nyhedsartikel om en meget alvorlig ulykke med døde og tilskadekomne
- Hvilke ord er typiske?
- Hvor ligger synsvinklen? Hvem fortæller
- Hvordan fortæles? Hvilke ord viser ulykken?
- Hvorfor valgte du artiklen?

GRUPPER

- Sammenlign jeres overvejelser
- Noter, hvilke sanseindtryk I kan forbinde med de katastrofer, I har talt om. Fx farver, lugte, lyde, særlige følelser eller bevægelser.

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Gentofteulykken

- Læs Bangs artikel, *Forfærdende ulykke på Nordbanen*
- Hvordan adskiller den sig fra den artikel du lige har læst?
- Hvordan minder den om den?
- Hvilket indtryk giver Bang af ulykken?
- Hvilket indtryk giver Bang af sig selv?
- Hvilke ord lægger I mærke til?

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Gentofteulykken - fortælleren

- Den impressionistiske fortælling: den dækkede fortæller, en personalfortæller, typisk 3.-person fortæller, hvor tanker og følelser gengives dækket. Personen er tydelig, mens fortælleren er mere skjult.
- Den egentlige fortæller i denne tekst er journalisten, Herman Bang, men han dækker sig bagved udtrykkene "Aftenbladets medarbejder", "bladets medarbejder" og "vor medarbejder".
- Find udtrykkene i teksten. Hvilken virkning har det, hvis man udelader dem/lader være med at læse dem? Sammenlign jeres svar med jeres første indtryk.

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Gentofteulykken - fortælleren

- Find sætningen *Selve sammenstødet skete sådan* (ca. linje 187). Læs til *Så meget kunne jeg erfare om selve sammenstødet* (linje 243). Her er tre forskellige fortællere, bladets medarbejder, lokomotivføreren, og en passager. Hvem fortæller hvornår? Hvordan er fortællerskift markeret?
- Læs om journalistens første indtryk af ulykken ved ankomsten til Gentofte Station og beskrivelsen af selve ulykken. Hvilke farver, lugte, lyde, særlige følelser og bevægelser bruges til at beskrive ulykken?
- Sammenlign jeres svar med jeres forlæsningsvar.

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Ulykken i Seest

- Find nyhedsartikler herom
- Omskriv dem Herman Bang-style
- Gem fortælleren bag "Vores udsendte medarbejder eller lign.)
- Fortællerskift
- Farver, lyde, lugte, følelser, bevægelser
- Billeder

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Jens Vejmand

Photostory

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Jens Vejmand

- Photostory: Indtaling og billeder

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Klædt på til kanon

Fortællerhjørnet

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Fortællerhjørnet

- Fordel kanonforfatterne mellem eleverne
- PowerPoint eller Prezi
- Præsentation af den enkelte forfatter, liv og levned
- Centrale værker
- Oplæsning
- Husk kildeliste

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Forfatterportræt

- Lav et forfatterportræt til jeres elever på 280-300 enheder af en af kanonforfatterne

☐ Obligatorisk ☐ • Folkeviser ☐ • Ludvig Holberg ☐ • Adam Oehlenschläger ☐ • N.F.S. Grundtvig ☐ • Steen St. Blicher ☐ • H.C. Andersen ☐ • Herman Bang ☐ • Henrik Pontoppidan ☐ • Johannes V. Jensen ☐ • Martin Andersen Nexø ☐ • Tom Kristensen ☐ • Karen Blixen ☐ • Martin A. Hansen ☐ • Peter Seeberg ☐ • Klaus Rifbjerg	☐ Tillæg (frivillig) ☐ • Danske folkeeventyr ☐ • Johan Herman Wessel ☐ • B.S. Ingemann ☐ • Chr. Winther ☐ • Jeppe Aakjær ☐ • Thøger Larsen ☐ • H.C. Branner ☐ • Egon Mathiesen ☐ • Halldan Rasmussen ☐ • Tove Ditlevsen ☐ • Benny Andersen ☐ • Cecil Bødker ☐ • Ole Lund Kirkegaard

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Forfatterportræt

- Find billeder, som understøtter jeres kanonforfatter
 - Direkte og indirekte

☐ Obligatorisk ☐ • Folkeviser ☐ • Ludvig Holberg ☐ • Adam Oehlenschläger ☐ • N.F.S. Grundtvig ☐ • Steen St. Blicher ☐ • H.C. Andersen ☐ • Herman Bang ☐ • Henrik Pontoppidan ☐ • Johannes V. Jensen ☐ • Martin Andersen Nexø ☐ • Tom Kristensen ☐ • Karen Blixen ☐ • Martin A. Hansen ☐ • Peter Seeberg ☐ • Klaus Rifbjerg	☐ Tillæg (frivillig) ☐ • Danske folkeeventyr ☐ • Johan Herman Wessel ☐ • B.S. Ingemann ☐ • Chr. Winther ☐ • Jeppe Aakjær ☐ • Thøger Larsen ☐ • H.C. Branner ☐ • Egon Mathiesen ☐ • Halldan Rasmussen ☐ • Tove Ditlevsen ☐ • Benny Andersen ☐ • Cecil Bødker ☐ • Ole Lund Kirkegaard

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Paralleller

- Obligatorisk
- Folkeviser - Rap
- Ludvig Holberg
- Adam Oehlenschläger - Natasja
- N.F.S. Grundtvig - Battles
- Steen St. Blicher
- H.C. Andersen - Rap - Natasja
- Herman Bang - Helle Helle
- Henrik Pontoppidan
- Johannes V. Jensen
- Martin Andersen Nexø - Trine Andersen
- Tom Kristensen - Naja Marie Aidt
- Karen Blixen
- Martin A. Hansen - Helle Helle
- Peter Seeberg - Bent Haller
- Klaus Rifbjerg

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Nat i Berlin

Tom Kristensen

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Odense

- Fem minutters hurtigskrivning:
Associationer, Odense
- Tre minutters hurtigskrivning:
Associationer, Berlin

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Nat i Berlin

- Semantiske kæder skaber sammenhæng i digtet
- Hest
- Kvinde
- Erotik
- Lyde
- Læs digtet

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Tom Kristensen: Nat i Berlin

1. Hesteklapren! Hesteklapren! Hestesko og Hestehov! Denne By er fuld af Heste. Jeg skal sove. Hvem der sovr!	6. Hør, de braser mod Hotellet Og forcéerer dets Entré Langs Terrazzogulvet klinger Flugten af en skræmt Portier.	11. Hør, da brager det mod Døren Med en klodset Hestesko, og mod Dørens Fyldning kysser Kvindeleber sig til ro.
2. Min Fornufter er som et Vindue, Der i Blæst slaar op og i. Bare ikke disse Heste Evtigt jog og jog forbi!	7. Op ad Trappen, op ad Trappen Bumper, dumper Hov og Sko. En erotisk Hestestønnen Har forjaget al min Ro.	12. Kvindekrop med Hestemule og med brune Næsebor. Inter Smil forædler Lysten. Inter Blik forhindre Mord.
3. Hesteklapren! Hesteklapren! Klang af Jærn og Klang af Sten! Gennem Natten, gennem Natten hæster tusind Hestebein.	8. Løberen, den røde, bløde, langs den mørke Korridor suger under Hestetravet som en fugtig Mosejord.	13. Hestekrop med Kvindebuste og en Mine, hed af Lyst. Den, som hviler hos Kentaurer, faar ej Ro ved hendes Bryst.
4. Endeløse Tog af Drosker, Varskoraab og Kvindelvind! Denne By er fuld af Kvinder. Hvem kan sove i Berlin?	9. Hør, da smælder det mod Døren med en Kvindes høje Hæl, saa at Rædselsstriber rinder Ned ad Bygen paa min Sjæl.	14. Kvindeleber, Hestemuler, aaen Mund og krænget Grin Denne By er fuld af Syner. Hvem kan sove i Berlin?
5. Kvindetrippen, Hestetrampen, Hestevrinsken, Kvindelvind. Kvindelige, raa Kentaurer Hænger hver en Nat Berlin	10. Og en Hoppe, bred og bullen, Løber Mulen dumpt imod, saa et Torskesmut af Afsky plumper i mit vaagne Blod.	

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Nat i Berlin – semantiske kæder

- Hest
- Kvinde
- Erotik
- Lyd

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Nat i ...

- Hvordan lyder stilhed?
- Nat i...?
- Semantiske kæder: Vejret
- Hvad drømmer du om?

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Nordstrøm: Berlin

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Baby jeg' din Hvem kan sove i... ...Berlin	Jeg som har lagt planer Hvem der bare sov På dine hvide lagner Hvis jeg bare ku få lov Jeg går gennem natten Med alkohol og kvindeskrig Bare denne tankestrefen Ikke hele tiden jeg forbi
I vintertunge dyner Ved Alexanderplatz Vender mine syner I en uendelig nat Du sender hede bølger Med Nordens koldevind Højtrykket det følger Jeg går ud af mit gode skind Larmen fra mit vindue Der i blæst går op og i	Baby jeg' din Hvem kan sove i Berlin Du' min medicin Hvem kan sove i Berlin Berlin, Berlin, Berlin
Baby jeg' din Hvem kan sove i Berlin Du' min medicin Hvem kan sove i Berlin Berlin, Berlin, Berlin	

Nat i Berlin...

- Lav en photostory til digtet

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Før, under og efter
Det blomstrende slagsmål

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Brainstorm

- I skal læse digtet "Det blomstrende slagsmål" af Tom Kristensen i jeres klasse
- Læs digtet
- Hvordan ville I gribe det an?
- Hvordan vil I præsentere digtet?
- Hvilke før-spørgsmål vil I stille jeres elever?
- Hvilke under-spørgsmål
- Hvilke efter-spørgsmål?
- Hvad skal fortælles?
- Hvad skal undersøges?

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Førlæsning

- I førlæsningen farver I jeres elever
- Digtet, I nu skal læse, handler om...

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Eventyr

Rap-style

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer.
Simon Slav Fougt, Aarhus Universitet

Klods Hans som rap

- Omskriv Klods Hans til en rap
 - Eventyrtræk i Klods Hans
 - Del historien i afsnit
 - Personkarakteristik af Klods Hans, brødrene, prinsessen
 - Nøgleord
 - Rimord
 - Bogstavrim
 - Vokalrim
 - Moderne ord

Klods Hans Rap

- Genretræk
 - Eventyr
 - Rap

Spørgsmål

Afslutning

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Kanonlisten

- "Udvikle kanonforventninger"
- Forfatterens betydning
- Sprog
- Svære tekster
- Brug fagudvalgene – hver lærer sit projekt**
- Undervis hinanden – del viden
- Brug bøgerne
- Førlæsning!**
- Jeres litteraturhistoriske tilgang vs. elevernes hverdags erfaringer

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Litteratur

- Dansk litteraturs kanon: <http://pub.uvm.dk/2004/kanon/>
- Fibiger, Johannes m.fl. (red.) (2011): *Litteraturens tilgange*. København: Gads Forlag, 2. udgave.
- Fougt, Simon Skov og Hanghøj, Thorkild (in press): *Helt på afveje – nye fortællemåder*. København: Alinea
- Hansen, Thomas Illum (2011): *Kognitiv litteraturredidaktik*. København: Dansk lærerforening
- Hansen, Thomas Illum (2004): *Procesorienteret litteraturpædagogik*. København: Dansk lærerforening
- Møller, Karsten og Aarsø, Kaj (2011): *Greb om kanonforfatterne 1-2*. København: Alinea

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet

Tak for i dag

- Tak for i dag
- www.zyssinc.dk
- sifo@dpu.dk

Ph.d.-stipendiat, cand.pæd. og lærer,
Simon Skov Fougt, Aarhus Universitet
